

موفقیتی حاصل نشود و در آخر به این جمله برسند: «اگر ما بودیم این اتفاقات رخ نمی‌داد.» آنهایی که سعی کردند حتی هدف قرارداد سران حزب‌الله و حماس از اسماعیل هنیه گرفته تا سیدحسین نصرالله و سیدهاشم صفی‌الدین را به ناکارآمدی دولت تبدیل کنند و حتی شائبه «عمدی بودن سقوط هلی کوپتر ابراهیم رئیسی» را هم مطرح کردند و به قول معروف گزک دست رسانه‌های آن سوی آب و دشمنان دادند.

▼ موضع دولت: می‌خواهند ما را به جان هم بیندازند

البته که در این بین دولت هم تلاش کرده که از خود دفاع و جلوی این استیضاح را بگیرد. چنانچه مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور و عبدالناصر همتی، وزیر اقتصاد در جلسه غیرعلنی مجلس اعلام کردند که اقدامات‌شان در فرصت ۶ ماهه عمر دولت چهاردهم به نتیجه نرسیده و از نمایندگان فرصت خواستند اما به نظر می‌رسد نمایندگان بین استیضاح و فرصت به دولت، استیضاح را انتخاب کرده‌اند. مسعود پزشکیان به این استیضاح زودهنگام واکنش نشان داده و شرایط کنونی را سخت‌تر از ۸سال جنگ دانست: «در جنگ اقتصادی دشمن تلاش می‌کند ما را مقابل یکدیگر قرار دهد و از این اختلافات سوءاستفاده کرده و اهداف خود را محقق کند. این روزها درحالی‌که بیش از هر زمان دیگری به انسجام و همدلی نیاز داریم، برخی سعی می‌کنند تقصیر همه مشکلات را گردن وزیر اقتصاد بیندازند. مشکلات جامعه و مردم باعث ناراحتی ماست و از سوی دیگر فشارهای بیرونی نیز هر روز افزایش می‌یابند؛ ما همه تلاش خود را برای مدیریت وضعیت و عبور از مشکلات به کار گرفته‌ایم.» او با اشاره به اینکه بنده عهد کردم که هیچ‌گاه دروغ گویم، تاکید کرد: «سعی کرده‌ایم فارغ از گرایش، قومیت و جنسیت، صرفاً بر اساس شایستگی‌ها از همه افراد توانمند بهره بگیریم، اما برخی فقط به دنبال راه انداختن دعوا و تشدید اختلافات هستند. آیا مشکلات فعلی با استیضاح وزیر اقتصاد حل خواهد شد؟»

▼ تأمین بخشی از مطالبات مردم

همتی، وزیر اقتصاد نیز در نشست رئیس‌جمهور با فعالان اقتصادی، کارآفرینان و صنعتگران جنوب غرب تهران سعی کرد گزارشی از اقدامات خود ارائه کند: «اقدامات در همین مدت کوتاه حاکی از آن است که با حضور و فعالیت بخش خصوصی ما می‌توانیم کارهای بزرگی انجام داده و این فشار حداکثری و جنگ اقتصادی را پشت سر بگذاریم.» او با اشاره به ایجاد انتظارات تومی توسط دولت، افزود: «برنامه‌هایی که در دولت با راهبری آقای پزشکیان پیش می‌بریم، مطمئناً شرایط اقتصادی کشور را در ماه‌های آینده مطلوب‌تر خواهد کرد. با گذشت ۱۱ ماه از ابتدای سال، صادرات از نظر ارزشی ۱۹ درصد افزایش یافته و بالای ۵۳ میلیارد دلار صادرات عمدتاً توسط فعالان بخش خصوصی و غیرنفتی داشتیم. این صادرات فراتر از صادرات نفت است. در همین مدت بالای ۳۰ میلیارد دلار صادرات نفت و گاز داشتیم.» همتی با اشاره به ناترازی‌های موجود در کشور، تاکید کرد: «ناترازی‌های انرژی، مالی و بودجه‌ای کار دولت را سخت کرده و دولت، مسئولان و وزرا درگیر رفع این ناترازی‌ها و کسری بودجه هستند. در راستای حل مشکلات بخشی از مطالبات مردم را تأمین کردیم.»

محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور نیز درباره استیضاح وزیر اقتصاد، تاکید کرد: «مطمئن هستیم پاسخ‌های همتی به نمایندگان مجلس قانع‌کننده خواهد بود و وزیر اقتصاد با قدرت بیشتری فعالیت خود را در دولت ادامه می‌دهد چراکه شرایط کشور و دولت به گونه‌ای نیست که منجر به تغییر کابینه شود و به صلاح هم نمی‌باشد و انشاءالله مجلس در موضوع استیضاح در مسیر وفای گام بر خواهد داشت و اجازه خواهد داد که وزیر اقتصاد با جدیت بیشتر و همان نگاه و انگیزه سابق در بخش‌های اقتصادی یار و یاور دولت باشد.»

▼ مصونیت استیضاح‌کنندگان

رایزنی بین نمایندگان دولتی‌ها همیشه باعث شده که برخی از نمایندگان امضای خود را برای استیضاح پس بگیرند. اما این بار که حاجی‌دلیگانی، ظهروند و مالک شریعتی از هدیه به نمایندگان گفتند، همان موضوعی که مورد انتقاد برخی از نمایندگان قرار گرفت، تاکنون از برگزاری جلسه هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان خبری نیست و این نمایندگان بدون انتشار هیچ سند و مدرکی از روابط ناسالم اقتصادی و پیشنهاد هدیه یا همان رشوه به نمایندگان خبر می‌دهند اما در دوره گذشته‌ی هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان، پرونده علیرضاییگی به دادگاه هنوز هیچ خبری از برگزاری جلسه و تشکیل پرونده برای چند نماینده در دوره‌های متفاوت مجلس نیست.

اولین استیضاح دولت‌های اول رئیس‌جمهورهای دو دهه اخیر

وزیر اقتصاد دولت مسعود پزشکیان، کمتر از ۷ ماه پای میز استیضاح نمایندگان مجلس کشانده شد. این در حالی است که اولین استیضاح دولت محمود احمدی‌نژاد در ۳۰ شهریور ۸۵ بود. محمدرضا اسکندری، وزیر کشاورزی اولین استیضاح‌شونده دولت نهم بود که به نتیجه نرسید و او فعالیت خود را تا پایان دولت نهم ادامه داد. نکته مهم این است که پس از ۱۴ ماه فعالیت استیضاح او مطرح شد. پس از آن در ۱۴ آبان سال ۸۷ علی‌کران، وزیر کشور دولت محمود احمدی‌نژاد استیضاح و عزل شد. البته این استیضاح به دلیل ادعای داشتن دکترای افتخاری از دانشگاه آکسفورد بود که در تحقیقات سایت الف مشخص شد چنین مدرکی وجود ندارد.

اولین استیضاح در دولت یازدهم نیز به رضا فرجی‌دانا، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری تعلق گرفت. او در ۵ آبان سال ۱۳۹۲ به وزارت رسید و در ۸ دی همان سال به دلیل انتصاب توقیفی و میلی‌منفرد کارت زرد مجلس را دریافت کرد و در نهایت در ۲۹ مرداد ۹۳ پس از ۹ ماه فعالیت استیضاح شد. روح‌الله حسینیان، از چهره‌های شاخص جبهه پایداری انتقاد به برخی از انتصابات و لغو بورسیه‌ها (که میراث دولت احمدی‌نژاد بود) را از مهم‌ترین محورهای استیضاح خواند.

فرعه اولین استیضاح دولت سیزدهم به نام سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صمت افتاده بود: آن‌هم به دلیل افزایش سرسام‌آور قیمت خودروهایی داخلی، بی‌توجهی به ارتقای کیفیت آنها، جلوگیری از واردات خودرو و ایجاد بازار انحصاری و غیرقانونی با انتقادهای روزافزون. اولین استیضاح او در تاریخ ۱۰ آبان ماه ۱۴۰۱ یعنی قریب به یکسال و دو ماه بعد از شروع به کار بود که رای نیاورد اما ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ که بار دیگر استیضاح شد نتوانست نمایندگان را قانع کند و به همین سبب از وزارت برکنار شد.

هادی محمدپور، عضو کمیسیون اقتصادی نیز ۷ اسفند تاکید کرد: «با توجه به ناترازی شدید در بازار از طی ماه‌های اخیر و پیش‌بینی افزایش قیمت‌ها، مردم و نمایندگان مجلس انتظار دارند که دولت برای مدیریت این ناترازی و تورم پیش‌رو اقداماتی اساسی انجام دهد. تاکنون تیم اقتصادی دولت پاسخی قانع‌کننده به نمایندگان مجلس نداده است، به همین دلیل استیضاح آقای همتی در کمیسیون اقتصادی مطرح و به امضای حدود ۱۰۰ نفر از نمایندگان رسید و قرار است یکشنبه آینده در صحن علنی مجلس مورد بررسی قرار گیرد.»

▼ شادمانی از زمین خوردن دولت؟

تندروها در مجلس به چیزی به جز ناکارآمد جلوه دادن دولت فکر نمی‌کنند؛ از نسوی دیگر اما پس از آنکه رهبری تاکید کردند: «موفقیت دولت موفقیت همه است» بسیاری به جای سنگ‌اندازی به کمک دولت آمدند تا این دولت زودهنگام بر مسند نشستند و بتوانند به موفقیت دست پیدا کنند. در مقابل، تندروها و حامیان جلیلی برای به موفقیت نرسیدن دولت پزشکیان که رقیب انتخاباتی آنها بوده از هیچ تلاشی فروگذار نکردند تا جایی که برای عزل وزیر اقتصاد پزشکیان در فضای مجازی هلهله برپا می‌کنند. امیر حسین ثابتی، حامی سرسخت جلیلی در مجلس یکی از این افراد است که با انتشار عکس استیضاح‌کنندگان وزیر اقتصاد در صفحه فیلترشده ایکس خود می‌نویسد: «تا این لحظه ۱۱۴ نماینده، استیضاح همتی را امضا کرده‌اند. جلسه استیضاح ۱۲ اسفند برگزار می‌شود و در صورتی که هیچ کدام از موافقان استیضاح امضای خود را پس نگیرند و حدود ۲۰ نماینده دیگر نیز به استیضاح‌کنندگان افزوده شوند، (نصف به اضافه یک نماینده حاضر در روز استیضاح) همتی عزل می‌شود.» این پایکوبی حامیان جلیلی هم جای تأمل بسیار دارد و حاکی از آن است که «وفای ملی» که تبدیل به شعار اول مسعود پزشکیان شده با وجود «دولت سایه» دست‌نیاختنی است. دولتی که در سایه نشستند و به هر دری می‌زند تا سایه قدرتش را بر دولت بیندازد و به نظر می‌رسد مانع موفقیتش شود و در روزهای ناکامی چوب لای چرخ دولت بگذارد تا در شرایط بحرانی که کشور را در بر گرفته

تندروها در مجلس به چیزی به جز ناکارآمد جلوه دادن دولت فکر نمی‌کنند؛ از نسوی دیگر اما پس از آنکه رهبری تاکید کردند: «موفقیت دولت موفقیت همه است» بسیاری به جای سنگ‌اندازی به کمک دولت آمدند تا این دولت زودهنگام بر مسند نشستند و بتوانند به موفقیت دست پیدا کنند. در مقابل، تندروها و حامیان جلیلی برای به موفقیت نرسیدن دولت پزشکیان که رقیب انتخاباتی آنها بوده از هیچ تلاشی فروگذار نکردند تا جایی که برای عزل وزیر اقتصاد پزشکیان در فضای مجازی هلهله برپا می‌کنند.

▼ هلله حامیان جلیلی در مجلس

امضا برای استیضاح عبدالناصر همتی، وزیر اقتصاد به تدریج افزایش یافت و حالا به جایی رسیده که پایکوبی رقیب سیاسی و انتخاباتی مسعود پزشکیان را موجب شده است. عباس گوردوزی، سخنگوی هیئت‌رئیس مجلس ۲۶ دی از اجاز استیضاح عبدالناصر همتی، وزیر اقتصاد، با ۸۰ امضا به هیئت‌رئیس مجلس خبر داده و گفت: «این موضوع در نشست هیئت رئیس مورد بررسی و پیگیری قرار گرفته است.»

احمد نادری، عضو هیئت رئیس مجلس ۲۳ بهمن در صفحه شخصی ایکس خود نوشت: «استیضاح عبدالناصر همتی، وزیر امور اقتصادی و دارایی با ۸۹ امضا به کمیسیون اقتصادی مجلس ارجاع شد.»

نادری در اولین روز اسفند نیز به فارس گفت: «استیضاح وزیر امور اقتصاد و دارایی با ۹۰ امضا اعلام وصول شد. طبق آیین‌نامه مجلس، همتی موظف است تا ۱۰ روز در مجلس حضور یابد.»

زود است: «در حال حاضر استیضاح وزیر اقتصاد غیر از بی‌ثبات کردن بازارها عایدی دیگری ندارد. چراکه مسئولیت نرخ ارز و تورم با وزارت اقتصاد نیست. علاوه بر آن در بازار سرمایه و بازارهای مالی شاهد ثبات نسبی هستیم و بی‌ثبات کردن آن نتیجه مطلوبی ندارد. سوم در بحث نرخ ارز نقش افراد نقش محدودی است و بررسی نرخ ارز بدون توجه به وضعیت ساختاری اقتصاد و تحریم‌ها راه به جایی نخواهد داشت.» تنها یک بررسی بسیار ساده نشان می‌دهد که این بی‌ثباتی که موسوی از آن صحبت می‌کند، دقیقاً روزهایی که خبرهای استیضاح همتی اوج می‌گیرد در بازارهای مالی به وجود می‌آید و علاوه بر نرخ ارز، قیمت طلا نیز تحت تأثیر این اخبار جهش عجیبی پیدا کرده است.

▼ اتهام به دولت

در این بین در خارج از مجلس هستند کسانی مانند یاسر جبرائیلی، فعال سیاسی اصولگرا که به راحتی در برنامه زنده تلویزیون حاضر شده و دولت را متهم به ایجاد رانت می‌کنند. او در این برنامه ادعا می‌کند: «حامیان و صاحبان دلار به این شرط از پزشکیان حمایت کردند که قیمت دلار را افزایش دهد. بعد از انتخابات آقای طیب‌نیا اعلام کرد که ارز نیما را ۵۰ درصد افزایش می‌دهیم؛ پس از آن نیز آقای همتی از افزایش ارز نیمایی خبر داد.» در حقیقت او پزشکیان و دولتش را متهم می‌کند به اینکه از افراد خاص در دوره انتخابات حمایت خواسته و حالا که پیروز میدان شده رانت‌گران شدن را از به آنها داده تا سود کنند.

▼ وزیر در افزایش قیمت ارز کارهای نیست

در مقابل این ادعای عجیب و اتهام نابخردانه، غلامرضا تاجگردون، رئیس کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس می‌گوید: «مشکلات ارزی ربطی به وزیر اقتصاد ندارد. حدود ۱۰ تا ۱۱ میلیارد دلار از ارز نیمایی که وارد کشور می‌شود، در اختیار دولت است که آن هم برای تأمین کالاهای اساسی استفاده می‌شود و در بازار مبادله نمی‌شود. صادرکنندگان این ارز را وارد می‌کنند که شامل پتروشیمی‌ها، فولادسازان، ذوب‌آهن، سنگ آهن و سایر صنایع بزرگ هستند و تقریباً هیچ‌یک از این صنایع تحت اختیار وزیر نیست. آماري که دارم نشان می‌دهد که در دو هفته اخیر، ۴ تا ۳ میلیارد دلار از ارزی که باید وارد بازار می‌شد، نیامده است. اگر این مقدار ارز در همین بازه وارد بازار می‌شد، این جامپ یا نوسان شدید در نرخ ارز ایجاد نمی‌شد. پتروشیمی و ذوب‌آهن می‌گویند من کالا را صادر کردم؛ می‌گویم خب چرا ارز حاصل از صادرات را به‌موقع نیابورد؟ می‌گویند تعطیل بوده یا آخر هفته بوده یا برف آمده و بازار تعطیل شده و دلایل دیگر. اما واقعیت این است که همه می‌دانستند قرار است تغییری در بازار اتفاق بیفتد، بنابراین صبر کردند تا ببینند چه خواهد شد. پس وقتی باید ارز جابه‌جا شود، چرا همتی باید برای این موضوع زیر سؤال برود؟ چرا یکی از مدیران پتروشیمی یا آن وزرا یا دستگاه‌هایی که برای من و ایکس و ایگرگ است، بازخواست نشده؟»

▼ هلله حامیان جلیلی در مجلس

امضا برای استیضاح عبدالناصر همتی، وزیر اقتصاد به تدریج افزایش یافت و حالا به جایی رسیده که پایکوبی رقیب سیاسی و انتخاباتی مسعود پزشکیان را موجب شده است. عباس گوردوزی، سخنگوی هیئت‌رئیس مجلس ۲۶ دی از اجاز استیضاح عبدالناصر همتی، وزیر اقتصاد، با ۸۰ امضا به هیئت‌رئیس مجلس خبر داده و گفت: «این موضوع در نشست هیئت رئیس مورد بررسی و پیگیری قرار گرفته است.»

احمد نادری، عضو هیئت رئیس مجلس ۲۳ بهمن در صفحه شخصی ایکس خود نوشت: «استیضاح عبدالناصر همتی، وزیر امور اقتصادی و دارایی با ۸۹ امضا به کمیسیون اقتصادی مجلس ارجاع شد.»

نادری در اولین روز اسفند نیز به فارس گفت: «استیضاح وزیر امور اقتصاد و دارایی با ۹۰ امضا اعلام وصول شد. طبق آیین‌نامه مجلس، همتی موظف است تا ۱۰ روز در مجلس حضور یابد.»

چهره‌ها

واکنش ایران جالب خواهد بود

علی مطهری، نماینده ادوار مجلس در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس با اشاره به مذاکره ترامپ و زلنسکی نوشت: «وضع ایران درباره درگیری لفظی ترامپ و زلنسکی در حضور خبرنگاران جالب توجه خواهد بود. زیرا ایران از یک طرف با ترامپ در محکوم نکردن تجاوز روسیه به اوکراین شریک است و نمی‌تواند او را محکوم کند و از طرف دیگر نمی‌تواند زلنسکی را به خاطر دفاع از استقلال و تمامیت ارضی کشورش محکوم کند.»

ناراحتی دختر نصرالله از اختلافات جلیلی - قالیباف

حمیدرضا ترقی، رئیس شورای وحدت نیروهای انقلاب در خراسان رضوی گفت: «نقل کرده‌اند که توصیه سید حسن نصرالله این بوده که به منظور ایجاد وحدت در جریان اصولگرایی، آقای جلیلی به نفع آقای قالیباف کناره‌گیری کند. حال آقای جلیلی انجام این توصیه از سمت شهید نصرالله را نفی کرده، آن هم در شرایطی که اصلاً دیگر شهید نصرالله حضور ندارد و نمی‌تواند درستی صحبت‌های آقای جلیلی را تأیید یا رد کند.» وی ادامه داد: «دختر سیدحسین نصرالله هم از طرح این موضوع ناراحت است و می‌گوید که پدرش همواره از وجود این نوع اختلافات در ایران رنج می‌برده و تاکید داشته که نخبگان داخل ایران باید قدر نعمتی که دارند را بدانند و از اختلاف بپرهیزند.» ترقی اظهار کرد: «در ایام انتخابات سفارش‌های مختلفی به آقایان جلیلی و قالیباف برای کناره‌گیری یکی به نفع دیگری می‌شد و در مشهد نیز برخی مذاکراتی را با این دو داشتند؛ با این نیت که مسیر شهید رئیسی ادامه یابد که نشد. از سمت رهبران جبهه مقاومت نیز این نگرانی وجود داشت که وضعیت به گونه‌ای پیش رود که کسانی دولت ایران را در اختیار بگیرند که در اندیشه مقاومت تردید دارند.» وی ادامه داد: «در جلسه مشهد، آقای قالیبی بر لزوم ائتلاف دو نامزد اصولگرا تاکید داشت و تحلیلش این بود که در صورت کناره‌گیری آقای جلیلی، آرای او به سید آقای قالیباف ریخته می‌شود و احتمال موفقیت اصولگرایان افزایش می‌یابد.»

همتی عقب نشینی نمی‌کند

شهرام دبیری، معاون امور مجلس رئیس‌جمهور، در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر در خصوص محورهای استیضاح همتی وزیر اقتصاد و دارایی گفت: «در این خصوص باید گفت که در موضوع آرزو، تصمیم‌گیری سیاست‌گذاری به عهده خود وزیر اقتصاد نبوده بلکه تصمیم‌گیری جمعی بوده و سیاست‌گذاری از طرف جمع انجام شده است و ایشان تنها مجری تصمیمات این جمع بوده‌اند.» معاون پارلمانی رئیس‌جمهور تاکید کرد: «این سوالات عمدتاً در خصوص مسائل کلی جامعه به‌ویژه مشکلاتی که ایجاد شده مانند افزایش نرخ ارز و برخی گرانی‌ها است؛ البته مسائل کارشناسی دقیقی نیستند که بتوان گفت عملکرد وزیر به‌طور مستقیم منجر به این مشکلات شده است، زیرا علل مختلفی در این زمینه دخیل بوده‌اند.» دبیری در خصوص احتمال عقب‌نشینی همتی از برخی سیاست‌ها و مواضع وزارت‌خانه خود، تصریح کرد: «احتمال عقب‌نشینی از مواضع ایشان وجود ندارد. در عین حال، ایشان می‌توانند عملکرد خود را توضیح دهند، توجیه کنند و در صورت وارد بودن ایرادات، آن‌ها را برطرف و شفاف‌سازی کنند.»

مطرح می‌شود. من خواهش می‌کنم حرف‌ها و حدیث‌هایی که بیرون از مجلس در فضای مجازی و جاهای گوناگون گفته می‌شود در صحن مجلس بیان نشود؛ همه شما، چه آنهایی که موافق و چه آنهایی که مخالف هستند بر اساس یک تکلیف کار را دنبال می‌کنند. هیئت‌رئیس هم دنبال این است که بدون سرسوزن، سوگیری یا تعصب خاصی آیین‌نامه داخلی را اجرا کند. اینجا حرف‌ها، عاقلانه و عالمانه زده می‌شود و نمایندگان با خدای خود ارتباط دارند؛ آن لحظه آخر کسی که رای مثبت یا منفی می‌دهد بداند که فقط نماینده از رای خود باخبر است.» البته تنها حاجی‌دلیگانی از این حربه برای استیضاح همتی و رسیدن به عزل آن استفاده نکرده است. ابوالفضل ظهروند، نماینده تهران در مجلس نیز این شائبه را مطرح کرده و گفت: «شاهد موارد مختلفی از بی‌اخلاقی‌ها هستیم که برای تطمیع نمایندگان، کارت هدیه، بن‌های خرید و هدایای دیگری از سوی بانک‌ها ارائه می‌شود تا استیضاح وزیر اقتصاد پیگیری نشود. این موارد با شاینت و جایگاه نماینده و قوه مقننه تعارض دارد.»

مالک شریعتی، نماینده تهران نیز به صراحت می‌گوید که برای بسیاری بالایی همتی عزل می‌شود: «متأسفانه بعضی از روابط ناسالم در حال شکل‌گیری است. این هشدار را می‌دهم که اگر این اتفاق رقم بخورد حتماً در صحن علنی تذکر می‌دهم و تحمل نمی‌کنیم افراد برای یک موضوع قانونی رفتار غیرقانونی انجام دهند. ایشان می‌توانند با نمایندگان جلسه بگذارند و توضیح دهد که چقدر در این اتفاقات نقش داشته است و بگوید که به من وقت بدهید. کم‌اینکه برای ما توضیح داد، اما قانع نشدیم. اما اگر قرار باشد روابط ناسالم شکل بگیرد و دولت